

SL. N.:

Izumitelj lesenega papirja.

G. Keller je bilo ime možu, ki je izumil leseni papir. Rojen je bil koncem meseca junija l. 1816. — torej pred sto leti — v Hainichnu na Saksonskem. Po stanu je bil siromašen tkalec, ki je nekega dne čital v časopisih, kako ljudje hudo tožijo o splošnem pomanjkanju papirja.

Prišlo je tedaj imenovanemu Kellerju na misel, da bi se dalo za izdelovanje papirja namesto dotedanje snovi rabiti lesene trske. Predvsem ga je na njegovo izvirno misel privedlo natančno opazovanje osjega gnezda, ki je narejeno iz lesenih snovi. Priroda, ta velika učiteljica, ga je torej dovedla do izuma.

S pomočjo brusnega kamena je nabrusil drobnega lesenega prahu, ki ga je namakal v vodi in naposled je to leseno kašo stiskal v plošče in jih sušil. Na ta način se mu je posrečilo izgotoviti leta 1893. prvi kos lesenega papirja, kar je bilo temelj naslednji veliki papirni obrti, ki rabi vsako leto za več nego pol milijona kron lesa za izdelovanje papirja.

Toda Keller je imel isto usodo, kakor so jo imeli večinoma vsi veliki možje-izumitelji. Sam ni imel sredstev, da bi izrabil ta svoj izum, zato je moral gledati, kako si drugi kupičijo milijone iz njegovega izuma.

Umril je leta 1895. v vasi Krippen pri Sandavi. Lastnik papirne tvornice ga je podpiral na stara leta, ko so mu opešali telesne moči.

Tako žalostna je bila na stare dni usoda moža, ki je storil s svojim izumom človeštvu toliko dobrega!

Sinica.

„Ci-ci-ci-fuj . . .“
 Skoz gozd hiti sinica — čuj,
 kako kramlja, kako čeblja!
 Kotiček v gozdu vsak pozna,
 grmiček ji noben ni tuj —
 ci-ci-ci-fuj . . .

Pozdravlja roža jo, drevo,
 šepče vetrec ji ljubo,
 studenci kličejo jo v vas,
 potoček vabi jo na glas,
 in vabi senca, kliče ji:
 „Sinička, pridi in počij!“

Sinica pravljic tisoč zna,
 a jih ne skriva sred srca;
 tja v senco sede premehko,
 pa gozdu pravi jih lepo. —
 Oj, gozdič, gozdič, ves zelen
 in tih, a nikdar zapuščen!

Poslušaj gozd pravljic teh čar
 in dremlje kakor dedek star;
 pokima z glavo, pa zaspil,
 in z njim zaspijo ptički vsi . . .
 Sinica v sencil te tam — čuj,
 se smeje glasno: „Ci-ci-fuj . . .“

Jos. Vandot.